

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
E-mail : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 13-7-2021
Αρ. πρωτ.: 839/151216

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 7046/3-6-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Εμμ. Θραψανιώτης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής

Είναι γεγονός ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού τόσο των ζωικών (γάλα-κρέας) όσο και των αγροτικών (κηπευτικά, εσπεριδοειδή, δενδρώδεις καλλιέργειες κ.ά.) προϊόντων, που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά λόγω μειωμένης ζήτησης (κλειστή εστίαση, εισαγωγές σε πολύ χαμηλές τιμές, μειωμένες εξαγωγές, αποδυναμωμένος τουρισμός, απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων, περιοριστικά μέτρα στις λαϊκές αγορές), ενώ είναι γνωστό ότι δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στη διαμόρφωση των τιμών αγοράς.

Σε κάθε περίπτωση, ζητήματα που πλήττουν την ανάπτυξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου, ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών, παρακολουθούνται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να παρεμβαίνουν αναλόγως.

Συγκεκριμένα:

- Για τη στήριξη των παραγωγών που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού, συμπεριλαμβανομένων και των παραγωγών θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα και σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξέδωσε την αριθμ.1338/312351/6-11-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιότικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 4937), προϋπολογισμού 37.970.046€. Το συνολικό ποσό που έλαβαν οι ως άνω Έλληνες παραγωγοί, ανέρχεται σε 33.531.652,10 ευρώ και αφορούσε συνολικά 21.465 δικαιούχους.

- Με την αριθμ. 114/221359/7-8-2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς πωλητές λαϊκών αγορών της χώρας και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 3343/10-8-2020) θεσπίζεται καθεστώς για τη χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης στους παραγωγούς πωλητές λαϊκών αγορών της χώρας σύμφωνα με την C(2020) 1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για την λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά την διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και την υπ' αρ. C(2020) 5184 final της 23.07.2020 απόφασης έγκρισης της Ευρ. Επιτροπής. Το συνολικό ποσό που έλαβαν οι ως άνω Έλληνες παραγωγοί, ανέρχεται σε 8.705.800,00 ευρώ και αφορούσε συνολικά 8.742 δικαιούχους.
- Με την αριθμ. C(2021)1580 final/5.3.2021 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στήριξη επιχειρήσεων στην Ελλάδα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή γεωργικό τομέα στο πλαίσιο του Προσωρινού Πλαισίου Κρατικών Ενισχύσεων (Υπόθεση SA62095(2021/Νόσο), εγκρίθηκε η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) του Θερινού Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, β) της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής Πατάτας και γ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών σε Τομάτες και Αγγούρια σε όλη την επικράτεια, εξαιρουμένης της Κρήτης.

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις δυσμενείς επιπτώσεις του covid-19, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, εξετάζει κάθε φορά τις περιπτώσεις με βάση:

- τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς που δείχνουν το μέτρο στο οποίο επηρεάστηκαν οι διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι της ελληνικής κοινωνίας στη διάρκεια της πανδημίας και
- τους περιορισμούς που θέτει το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η προαναφερθείσα αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συνεπώς, η κυβέρνηση, πιστή στο πρόταγμά της να μην μείνει ουδείς Έλληνας παραγωγός απροστάτευτος απέναντι στις συνέπειες της πανδημίας, έχει απλώσει ένα δίχτυ προστασίας σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, ώστε να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της υγειονομικής κρίσης.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβασή στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομικών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Συγκεκριμένα, η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών [Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 891/2017, (ΕΕ) αριθ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθ. 543/2011, όπως ισχύουν, Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 (Β'5/5-1-2018), 397/18235/16-2-2017 (Β'601/24-2-2017) και 266355/11-02-2009 (Β'594/1-4-2009), όπως ισχύουν], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν δράσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών, σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς, με τη συγκρότηση ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών και τη σωστή λειτουργία τους, δύναται να βελτιωθούν σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους και η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών δύνανται, μέσω των επιχειρησιακών Προγραμμάτων τους, να προβούν σε μέτρο πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων που περιλαμβάνει τη δράση *Απόσυρση από την αγορά-Δωρεάν Διανομή*. Η στήριξη για αποσύρσεις από την αγορά με προορισμό τη δωρεάν διανομή δεν υπερβαίνει τα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα IV του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/891 όσον αφορά στα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω παράρτημα. Για τα οπωροκηπευτικά, προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στο ανωτέρω παράρτημα, τα ανώτατα ποσά στήριξης καθορίζονται, κατά περίπτωση, από τη Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα του δεύτερου εδάφιου της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/891. Τα οπωροκηπευτικά, τα οποία αποσύρονται από την αγορά, διατίθενται αποκλειστικά ως δωρεάν διανομή.

Ως προς τις προδιαγραφές εμπορίας των αποσυρομένων προϊόντων, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/892. Τα σχετικά με τον υπολογισμό της μέγιστης ποσότητας προϊόντων που μπορούν να αποσυρθούν από την αγορά για δωρεάν διανομή, καθορίζονται στο άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/891. Δωρεάν διανομή μπορεί να γίνει στις φιλανθρωπικές οργανώσεις και τα ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Πιο συγκεκριμένα, τα προϊόντα διατίθενται με δωρεάν διανομή:

α) κατ' εφαρμογή της περίπτωσης α της παραγράφου 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ισχύει, στους κάτωθι αποδέκτες:

- i) Κοινωνικές Συμπράξεις, που έχουν οριστεί για την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ι «Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA/FEAD)», όπως διαλαμβάνεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014,
- ii) Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων,

iii) Κοινωνικές Υπηρεσίες Περιφερειών.

β) κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β της παραγράφου 4 του άρθρου 34 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ισχύει, στους κάτωθι αποδέκτες:

-Δημόσια σχολεία και παιδικές κατασκηνώσεις.

Οι αποδέκτες των περιπτώσεων α και β πληρούν τους όρους που περιγράφονται στο άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/891, όπως ισχύει. Επιπλέον, οι αποδέκτες της περίπτωσης β αποδεικνύουν ότι οι ποσότητες που διανέμονται στο πλαίσιο αυτό, συμπληρώνουν εκείνες που αγοράζουν κανονικά.

Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, αλλά και της ενίσχυσης και διασφάλισης του εισοδήματός τους, ψηφίσθηκε ο ν.4792/2021 (Α'54), ο οποίος προβλέπει την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει μία σειρά από διατάξεις, οι οποίες διορθώνουν τις σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, κυρίως των μεγάλων σούπερ μάρκετ και, επίσης, αφορούν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα (παραγωγούς, αγοραστές) που συμμετέχουν στην αγροτική εφοδιαστική αλυσίδα («από το αγρόκτημα στο πιάτο») των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα.

Καταπολέμηση των «ελληνοποιήσεων»

Όσον αφορά στην καταπολέμηση των «ελληνοποιήσεων», επισημαίνεται ότι στον Αγροδιατροφικό Τομέα ως «ελληνοποίηση» μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε ψευδής ή παραπλανητική ένδειξη ως προς την προέλευση και την καταγωγή αγροτικού προϊόντος και γενικά οποιαδήποτε πρακτική (πράξη ή παράλειψη), η οποία είναι ικανή να δημιουργήσει την εσφαλμένη, ψευδή και παραπλανητική εντύπωση ότι η Ελλάδα είναι η χώρα καταγωγής και προέλευσης του εν λόγω προϊόντος μολονότι η πραγματική χώρα καταγωγής και προέλευσης είναι άλλη, στοχεύοντας, κατά κανόνα, στον προσπορισμό αθέμιτου κέρδους.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, επιδιώκοντας τη θωράκιση του αγροτικού εισοδήματος, έχει θέσει ως στρατηγική προτεραιότητά της την πάταξη των «ελληνοποιήσεων», μίας μάστιγας που έχει ως αποτέλεσμα την απομείωση του αγροτικού εισοδήματος, την εξαπάτηση του καταναλωτή, τη δημιουργία αθέμιτου ανταγωνισμού και τη βλάβη της εθνικής οικονομίας.

Σε αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έκανε το πρώτο και σημαντικό βήμα με την ψήφιση του Ν.4691/2020 (108 Α') «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα». Στο εν λόγω νόμο, με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, θεσπίζεται emphaticά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.- Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- ειδικό ποινικό αδίκημα για όποιον εξάγει τρόφιμα νοθευμένα ή επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,
- η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 ετών ή χρηματική ποινή), η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα και επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου,

- η -υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης- δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία,
- η θέσπιση ποινής φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών σωρευτικά με χρηματική ποινή για τους παραβάτες Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε.-Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών προϊόντων καθώς και η θεσμοθέτηση επιβολής σε βάρος των ανωτέρω, διοικητικού προστίμου ύψους έως –κατ’ αρχήν- 300.000 ευρώ, το οποίο μπορεί να φτάσει ή ακόμη και να ξεπεράσει τα 600.000 ευρώ, εάν η σχετική παράβαση έχει διαπραχθεί από επιχείρηση με κύκλο εργασιών άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ,
- η πρόβλεψη επιβολής μόνιμης αφαίρεσης του δικαιώματος χρήσης ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων σε βάρος των υποτρόπων και
- η συνεκτίμηση του παρανόμως προσποριζόμενου κέρδους κατά την επιμέτρηση του διοικητικού προστίμου σε βάρος «ελληνοποιητών».

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στους ελέγχους που διενεργούνται στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων - Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ&ΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών:

- σε όλα τα στάδια εμπορίας όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας – τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών απαιτείται, υποχρεωτικά, η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (MENO). Το MENO αποτελεί ταυτόχρονα σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών, σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών. Επισημαίνεται ότι στο σύνολο (100%) των εισαγόμενων φορτίων πραγματοποιείται έλεγχος εγγράφων και ταυτότητας σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, ενώ ο φυσικός έλεγχος πραγματοποιείται μόνον στις περιπτώσεις που το πληροφοριακό σύστημα του MENO θα υποδείξει.

Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή (θέματα ασφάλειας τροφίμων) ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.).

Η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρέχει διαρκώς οδηγίες προς όλες τις αρμόδιες αρχές ελέγχου για την εντατικοποίηση των ελέγχων και την αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων περί ελέγχου των εισαγόμενων φορτίων από το στάδιο της εισαγωγής μέχρι και το στάδιο της τελικής διάθεσης του εισαγόμενου προϊόντος στον τελικό καταναλωτή, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποίητων και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι με τη μεταφορά και την υπαγωγή των οχτώ (8) ΠΚΠΦΠ&ΦΕ απευθείας στη Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υφίσταται ελεγκτικός μηχανισμός 70 γεωπόνων - ελεγκτών περίπου, με επιχειρησιακούς βραχίονες σε όλη τη χώρα και δυνατότητα ταχείας επέμβασης όποτε αυτό χρειαστεί. Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχουν ήδη εξοπλιστεί με επιβατικά - υπηρεσιακά αυτοκίνητα και με απαραίτητο για τον έλεγχο εξοπλισμό (κινητά τηλέφωνα, tablets).

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με όλες τις άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές [Συντονιστικό Κέντρο Εποπτείας Αγοράς και Αντιμετώπισης Παραεμπορίου (ΣΥΚΕΑΑΠ), Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ), Οικονομική Αστυνομία, Λιμενικό κ.λπ.], από την οποία έχουν προκύψει πολλαπλά οφέλη σε επίπεδο εμπειρίας στελεχών.

Επίσης, υπάρχει καθημερινή επικοινωνία με τις ΔΑΟΚ σε όλη την Επικράτεια, ώστε να εφαρμόζεται ομοιόμορφα η νομοθεσία και να διασφαλίζεται το συμφέρον όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Πληροφοριακά, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο ΜΕΝΟ, οι εισαγωγές – παραλαβές τομάτας, αγγουριών, πιπεριάς και μελιτζάνας από 01/01/2021 έως 1/7/2021 ανήλθαν στους 1.623, 151, 1.956 και 324 τόνους αντίστοιχα. Για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του έτους 2020 οι εισαγωγές – παραλαβές τομάτας, αγγουριών, πιπεριάς και μελιτζάνας ανήλθαν στους 1.731, 112, 2.623 και 346 τόνους αντίστοιχα.

Ως προς τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΕΛΓΑ, σας διαβιβάζουμε συνημμένα το με αριθ. πρωτ. 6072/8-6-2021 σχετικό έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, σύμφωνα πάντοτε με τα εκάστοτε ταμειακά διαθέσιμα και με στόχο οι πληγέντες να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 7046/3-6-2021 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Το με αριθ. πρωτ. 6072/8-6-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Εμμ. Θραψανιώτη